

Hormon neve	Termelődési hely	Szerkezet	Hatás	Mi befolyásolja az elválasztás mértékét?	Túlermelés	Hiány
Növekedési hormon (STH, GH)	Adenohipofízis	Polipeptidek	Biztosítja a genetikailag meghatározott testméretek elérését . Hat a szénhidrát-anyagcserére. <ul style="list-style-type: none"> Növeli a vércukorszintet, gátolja a cukor oxidációját. Serkenti a cukor raktározását és a zsírok, oxidációját. Fokozza a fehérjék beépülését. <p>Nincs kitüntetett célszerve.</p>	Általában véve a hipotalamusz kissejtes magcsoportjaiban működő neuroszekréciós sejtek serkentő és gátló faktorokkal szabályozzák az agyalapi mirigy elülső lebeny hormonjainak termelődését. Továbbá a mélyalvás és a fizikai munka serkenti.	<ul style="list-style-type: none"> Fiatalkorban túlermelődése óriásnövekedést eredményez. Felnőttkori túlermelődés esetén a test kiálló részei növekednek (akromegália). 	Gyermekkori hormon hiány esetén arányos törpeség alakul ki.
Pajzsmirigyserkentő hormon (TSH)			Serkenti a trioxin termelését.	Hipotalamusz serkentő és gátló faktorai.	Pajzsmirigy túlműködés, hiperfunkciós golyva.	Pajzsmirigy alulműködés, hipofunkciós golyva.
Mellékvesekéreg serkentő hormon (ACTH)			Fokozza a kortizol és a szexuáliszteroidok termelődését.		Cushing-kór	
Tüszőserkentő hormon (FSH)			A petefészekben a tüszők érését indítja el. Férfiakban a spermiumok termelődését serkenti .			
Sárgatest serkentő hormon (LH)			Kiváltja az ovulációt , fenntartja a sárgatestet.			
Tejválasztást serkentő hormon (PRL) prolaktin			Szülést követően beindítja a tejtermelést .		Nőknél rendszertelen menstruáció, megduzzadt emlők, meddőség. Férfiakban potenciazavar alakulhat ki.	

<p>Vízvisszaszívást serkentő hormon ADH, vazopresszin</p>			<p>Fokozza a víz passzív visszaszívását a vese gyűjtőcsatornáiban, emeli a vérnyomást.</p>	<p>A vér koncentrációjának, ozmózisnyomásának emelkedése, a vérnyomás csökkenése.</p>		<p>Híg, nagy mennyiségű vizelet ürítése (akár napi 15 liter).</p>
<p>Oxitocin</p>	<p>A hipotalamusz nagysejtes magvaiban termelődnek. A hipofízis hátsó lebenyében tárolódnak, ill. szabadulnak fel.</p>	<p>Oligopeptid</p>	<p>Az oxitocin hatására elsősorban a méh és az emlő simaizom sejtjei erőteljesen összehúzódnak.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az emlőmirigyek esetén az oxitocin a tej kiürülését teszi lehetővé. • A szülés megindítása és lefolyása szempontjából is elengedhetetlen. 	<p>Az oxitocin felszabadulását kiválthatják</p> <ul style="list-style-type: none"> • feltétlen ingerek (emlőbimbó ingerlése), • feltételes ingerek (csecsemő látványa, szaga, sírása), • szüléskor a csökkenő progeszteron szint. 		
<p>Tiroxin (T4)</p>	<p>Pajzsmirigy hólyagocskák (follikulusok)</p>	<p>Jód tartalmú aminosav-származék</p>	<p>Általában fokozza a lebontó anyagcserét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Csökkenti a máj glükóz raktározását, • emeli a vércukorszintet, • serkenti a sejtek cukoroxidációját. <p>Emeli a testhőmérsékletet.</p> <p>Elengedhetetlen a normális egyedfejlődéshez, a sejtek differenciálódásához.</p> <p>Nincs kitüntetett célszerve.</p>	<p>Az elválasztását az agyalapi mirigy elülső lebenyének TSH-ja szabályozza (a szabályozás negatív visszacsatoláson alapszik).</p>	<p>Basedow-kór (autoimmun betegség). Tünetei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapanyagcsere megnő, • nő az oxigénfogyasztás, a testhőmérséklet • a testsúly csökken, • ideg és izomrendszer túlműködik, emiatt jellemző a fáradékonyság, remegés, izzadás. • Kidülledt szemek. 	<p>Mixödéma Tünetei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alacsony testhőmérséklet, alapanyagcsere, • lelassult ideg- és izomműködés, • száraz, sárgás, puffadt bőr. <p>Amennyiben az embrionális fejlődés szakaszában lép fel, a kretenizmus nevű rendellenesség alakul ki. Tünetei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szellemileg súlyosan károsodottak, • csontrendszerük aránytalanul fejlődik.

Parathormon	Mellékpajzsmirigy	Polipeptid	<p>A vér kalcium szintjét emeli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A csontok kalcium leadását serkenti, • a vesében a kalcium kiválasztását csökkenti, visszaszívódását serkenti, • a bélcsőben a kalcium felszívódását serkenti, melyhez a D vitamin nélkülözhetetlen. 	A vér alacsony kalcium szintjének hatására fokozódik az elválasztása.	A parathormon túltermelődése csontritkulást okoz.	Alacsony vér kalciumszint. Eredménye: súlyos izomgörcsök, súlyos esetben fulladást okoz.
Kalcitonin	Pajzsmirigy	Peptid	A vér kalcium szintjét csökkenti. Főleg a csontrendszerre hat.	A vér magas kalcium-ion szintje fokozza az elválasztását.		
Kortizol, glükokortikoid	A mellékvesék kéregállományának a középső rétegében.	Szteroid	<p>A szervezetszénhidrát készleteit biztosítja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emeli a vércukorszintet, • serkenti a máj glükóz raktározását, glikogén szintézisét, • csökkenti a cukrok oxidációját, • a májba jutott tejsavból elősegíti a glükóz képződését, • serkenti az izomfehérjék bontását, a májba jutott aminosavak cukrokká alakítását, <p>Stresszhormon. Gyulladáscsökkentő, antihisztamin hatású.</p>	A kortizol elválasztását az ACTH határozza meg.	Cushing-kór	
Szexuálszteroidok	A mellékvesék kéregállományának a legbelső rétegében.		<p>Előanyagai a mindkét nemből termelődő tesztoszteronnak, ill. a nőkben az ösztrogéneknek.</p> <p>Külsődleges férfias jellegek megnyilvánulását okozzák.</p>	Az ACTH fokozza termelődésüket.	Női virilizmus, férfias másodlagos nemi jellegek megjelenése.	

Aldoszteron	A mellékvesék kéregállományának legkülső rétege.	Szteroid	Só és vízháztartásra hat. <ul style="list-style-type: none"> • Serkenti a nátrium-ion visszaszívását a vesecsatornácskák gyűjtőcsöveiben, verejtékmirigyek kivezető csöveiben és a bélben. • Emeli a vérnyomást. 	Elválasztásának ingere a vér alacsony nátrium-ion tartalma , illetve az alacsony vérnyomás .		Addison-kór (bronz-kór): <ul style="list-style-type: none"> • a bőr száraz, barna, hűvös, • a vérnyomás alacsony, keringési zavarok lépnek fel.
Adrenalin	A mellékvese velőállománya.	Aminosav-származék	Stresszhormon. <ul style="list-style-type: none"> • Emeli a vércukorszintet, • serkenti a máj glikogén bontását, • fokozza a keletkezett glükóz leadását, • a sejtekben serkenti a glükóz oxidációját. • Emeli a vérnyomást, • növeli a szívfrekvenciát, • az összehúzódások erejét, • tágítja a hörgőket, a vázizmok ereit, • míg a bélcső és a bőr ereit szűkíti. 	Szimpatikus idegrendszeri hatás, stresszhelyzet.		
Inzulin	Hasnyálmirigy belső elválasztású része Langerhans szigetek.	Polipeptid	Egyetlen hormonként csökkenti a vércukorszintet. <ul style="list-style-type: none"> • Segíti a sejtek cukor felvételét, • serkenti a máj, izom glikogén szintézisét, • fokozza a szövetek (főleg a zsírszövet) cukor oxidációját. • Csökkenti a vér zsírsavszintjét, a zsírszövetekben serkenti a zsírok szintézisét. • Serkenti a sejtek aminosav felvételét, fokozza a fehérjeszintézist. 	Emelkedő vércukorszint hatására fokozódik az elválasztása.		1-es és 2-es típusú cukorbetegség. Elsődleges tünetei <ul style="list-style-type: none"> • magas vércukorszint, • nagymennyiségű cukros vizelet, • acetonos lehelet, • gyakori eszméletvesztés, • fáradékonyság, • testsúlycsökkenés.
Glukagon	A glukagon hatása az inzulinéval ellentétes (antagonistája), a vércukorszintet emeli.					